

سازمان مدیریت پسماند

نظام مدیریت یکپارچه بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

H S E Q

روش اجرایی	نوع مدرک
مدیریت HSE پیمانکاران	نام مدرک
HSEQ-PR-028/00	کد مدرک

محل مهر وضعیت مدرک	تصویب کننده	تأیید کننده	تهیه کننده
تایید شد تاریخ: ۹۴/۷/۱۸	نام: دکتر حسین جعفری سمت: مدیر عامل سازمان تاریخ: ۹۴/۷/۱۸ امضا:	نام: رضا عبدلی سمت: قائم مقام سازمان تاریخ: امضا:	نام: مجید سعادت سمت: مدیر واحد HSE سازمان تاریخ: ۹۴/۷/۱۴ امضا:

سازمان مدیریت پسماند

نظام مدیریت یکپارچه بهداشت، ایمنی، محیط زیست و کیفیت

H S E Q

روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران

شماره تغییرات	صفحه	محل تغییرات	تغییرات اعمال شده	تاریخ	جدول ثبت تغییرات مدرک

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 سازمان مدیریت پسماند	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۳ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش : *

فهرست

۴	۱- هدف .....
۴	۲- دامنه کاربرد .....
۴	۳- مراجع .....
۴	۴- تعاریف .....
۶	۵- مسئولیت ها .....
۷	۶- روش اجرا .....
۷	۶-۱- کلیات .....
۸	۶-۱-۱- پیش ارزیابی HSE پیمانکار .....
۹	۶-۱-۲- ارزیابی HSE پیمانکار .....
۹	۶-۱-۳- مدیریت HSE پیمانکار .....
۱۵	۷- مدارک و مستندات مرتبط .....
۱۶	۸- پیوست .....

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 سازمان مدیریت پسماند	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۴ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش : *

۱- هدف

هدف از تدوین این روش اجرایی، تشریح مدیریت HSE پیمانکاران به منظور بهبود مستمر عملکرد HSE آنها در تمامی فعالیت‌ها و خدمات می‌باشد.

۲- دامنه کاربرد

این روش اجرایی برای کلیه پیمانکاران تحت نظر سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران، کاربرد دارد.

۳- مراجع

- راهنمای استقرار و توسعه سامانه مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در شهرداری تهران (HSE-GU-001-00)
- راهنمای تعاریف و اصطلاحات بهداشت، ایمنی و محیط زیست شهرداری تهران (HSE-GU-015-00)
- راهنمای سیستم مدیریت HSE پیمانکاران HSE-GU-018-00

۴- تعاریف

ممیزی: بازنگری سیستماتیک فرایند و برنامه‌های اجرا شده در محل فعالیت که به منظور اطمینان از صلاحیت پیمانکار برای اجرای الزامات انجام می‌شود. ممیزی‌ها اشکال متفاوتی دارند که می‌تواند از پرسشنامه‌های ساده تا بازنگری‌ها و بررسی‌های گسترده برنامه‌ها ادامه داشته باشد.

پایش: الزامات اجرایی ویژه (همان‌طور که در قرارداد تنظیم شده است) باید به‌طور منظم پایش گردد. به‌عنوان مثال گزارش ماهانه‌ی عملکرد HSE توسط پیمانکار.

بررسی: فرایند بازنگری و تأیید پیمانکاران برای اهداف پیشنهاد مناقصه. پیمانکاران به مناقصه دعوت نخواهند شد مگر اینکه اعتبار و صلاحیت آن‌ها بررسی و تأیید شود.

قرارداد: یک توافق کاری رسمی بین دو یا چند بخش که ضوابط و شرایط را برای تهیه محصولات یا ارائه خدمات، به‌طور جزء به جزء شرح می‌دهد.

مفاد HSE قرارداد: انتظارات و الزامات HSE قرارداد که به‌طور مکتوب، مسئولیت‌های پیمانکار را از لحاظ HSE شرح می‌دهد. کارشناسان حقوقی باید مفاد قرارداد را قبل از اضافه شدن به قرارداد مورد بازنگری قرار دهند.

پیمانکار: کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی، خصوصی یا دولتی خارج از مجموعه سازمان که از طرف سازمان برای انجام برخی فعالیت‌ها بکار گرفته می‌شوند.

نماینده کارفرما: نماینده‌ای از کارفرما که مسئول کنترل همه موارد قرارداد مرتبط با پیمانکار یا مرتبط با واحدهای مختلف سازمان از نظر HSE می‌باشد.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 <p>سازمان مدیریت پسماند</p>	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۵ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

نماینده HSE پیمانکار: شخصی که کتبا توسط مدیر عامل شرکت پیمانکاری برای رسیدگی به نحوه اجرای فعالیت های قرارداد منصوب می شود.

طرح HSE پیمانکار: پیشنهاد پیمانکار که توضیح می دهد چگونه به اجرای الزامات HSE تعیین شده توسط سازمان اهمیت می دهد. طرح HSE پیمانکار باید براساس مفاد HSE قرارداد باشد.

امور قراردادها: واحدی که انجام مزایدهات و مناقصات، تنظیم و تمدید قراردادها را بر عهده دارد.

ارزشیابی عملکرد: عملکرد پیمانکاران باید بررسی شده و با انتظارات سازمان مقایسه گردد. اگر سطح عملکرد پایین تر از سطح انتظارات سازمان باشد، پیمانکار می بایست در عملکرد خود تجدید نظر کند و اگر سطح عملکرد بالاتر از سطح انتظار بود، پیمانکار می تواند به سایر واحدها در جهت بهبود عملکردشان یاری رساند.

تقسیم بندی گروه های پیمانکاری در سازمان مدیرین پسماند شهرداری تهران

شرکت های پیمانکاری در سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران براساس دو معیار تقسیم بندی می شوند که عبارتند از تقسیم بندی قراردادها از نظر میزان ریسک و تقسیم بندی قراردادها از نظر سیستم مدیریت HSE.

۱. انواع قرارداد از نظر میزان ریسک

انواع قراردادها از نظر میزان ریسک تحمیلی به ۳ دسته تقسیم بندی می شوند:

ریسک کم: منظور از این دسته قراردادها، قراردادهایی است که فعالیت ها و خدمات ارائه شده از سوی پیمانکار مطابق ماتریس ارزیابی ریسک در سطح ریسک کم (برنامه ریزی جهت بهبود مستمر) قرار می گیرد.

ریسک متوسط: منظور از این دسته قراردادها، قراردادهایی است که فعالیت ها و خدمات ارائه شده از سوی پیمانکار به کارفرما مطابق ماتریس ارزیابی ریسک در ناحیه ALARP قرار می گیرد.

ریسک بالا: منظور از این دسته قراردادها، قراردادهایی است که فعالیت ها و خدمات ارائه شده از سوی پیمانکار به کارفرما مطابق ماتریس ارزیابی ریسک در سطح ریسک غیر قابل تحمل قرار می گیرد.

۲. انواع قرارداد از نظر سیستم مدیریت HSE

نوع اول: شرکت پیمانکار، فعالیت ها و خدمات خود برای قرارداد را بر اساس سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست کارفرما ارائه می دهد. به این معنی که از خود سیستم مدیریت HSE ندارد.

نوع دوم: پیمانکار فعالیت ها و خدمات را برای اجرای قرارداد براساس سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست خود ارائه داده و می بایست گزارش عملکرد HSE خود را به کارفرما ارائه دهد. لازم به ذکر است در این نوع قرارداد، سیستم مدیریت HSE پیمانکار، باید هم راستا با الزامات سیستم مدیریت HSE کارفرما بوده و الزامات آن را برآورده نماید.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ		شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۶ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

۵- مسئولیت ها

الف - تیم مناقصه

- * تأیید فرایند شناسایی و ارزیابی پیمانکار
- * تأیید شرح کار پیمانکار
- * تأیید نتایج حاصل از ارزیابی پیمانکار
- * انتخاب پیمانکار
- * تأیید روش مدیریت HSE پیمانکار

ب- مدیر HSE

- * مسئول ارزیابی قرارداد از دیدگاه HSE
- * تأیید احراز صلاحیت پیمانکاران از دیدگاه HSE
- * تأیید بخش HSE قرارداد برای گنجاندن در فرم مناقصه و قرارداد
- * تأیید برنامه بازنگری و ممیزی HSE
- * اطمینان از مناسب بودن طرح HSE پیمانکار در مرحله انتخاب پیمانکار و واگذاری قرارداد
- * نظارت بر نماینده اجرایی HSE
- * پایش عملکرد HSE پیمانکار مطابق با الزامات HSE سازمان و طرح HSE مربوطه
- * اعمال جریمه در صورت انحراف غیر مجاز پیمانکار از طرح HSE
- * تهیه گزارش پایانی

پ- کارشناس HSE

- * انجام وظایف محوله از طرف نماینده HSE کارفرما
- * نظارت بر عملکرد HSE پیمانکار از لحاظ رعایت الزامات HSE مندرج در قرارداد
- * حصول اطمینان از مدیریت خطرات و اثرات به طوری که در طرح HSE پیمانکار مشخص شده است.
- * شناسایی کاستی ها در مقایسه با طرح HSE پیمانکار
- * تشکیل جلسات HSE با پیمانکار
- * تشکیل تیم تجزیه و تحلیل حوادث
- * دریافت و بررسی گزارشات HSE

ج- نماینده HSE پیمانکار

- * انجام الزامات کارفرما در حوزه HSE در تمامی فازهای پیش بینی شده
- * تهیه و پیاده سازی طرح HSE پیمانکار
- * اجرای هرگونه الزامات اضافی که توسط کارفرما وضع می گردد

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ		شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۷ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

- * نظارت مداوم بر فعالیت های نیروهای پیمانکار جهت اطمینان از رعایت کلیه الزامات HSE سازمان و مفاد طرح HSE
- * تهیه گزارشات HSE
- * تهیه گزارشات عملکردی مربوطه و تجزیه و تحلیل آن ها
- * اطلاع رسانی حوادث ناشی از کار به کارفرما
- * برگزاری جلسات HSE داخلی تیم پیمانکار و شرکت در جلسات HSE کارفرما

۶- روش اجرا

۶-۱- کلیات

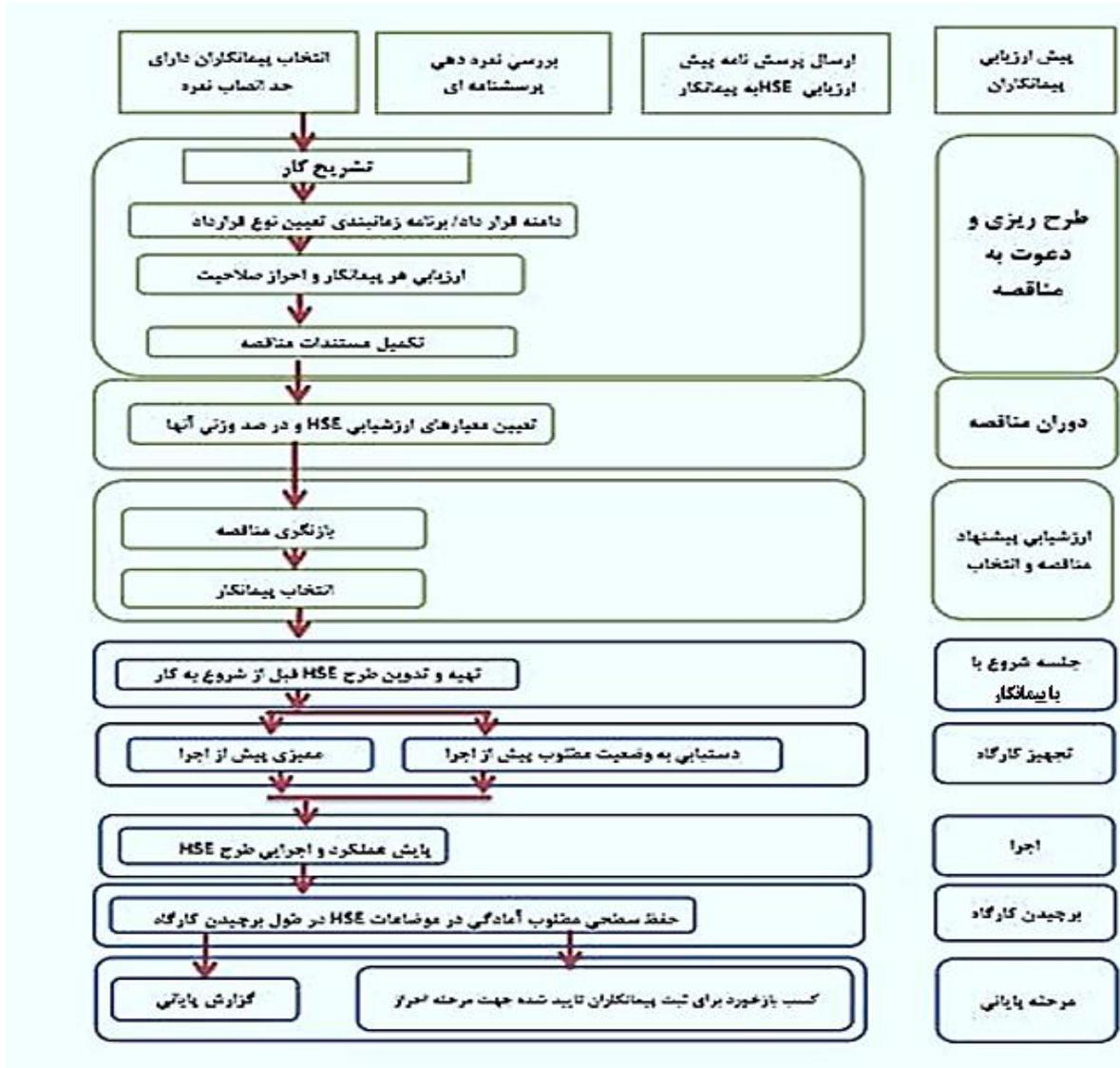
موضوعات مربوط به مدیریت HSE پیمانکار شامل سه بخش به شرح ذیل می باشد:

- پیش ارزیابی HSE پیمانکار
- ارزیابی HSE پیمانکار شامل:
  - دعوت به مناقصه
  - دوران مناقصه
  - ارزشیابی، پیشنهاد فنی و انتخاب پیمانکار
- مدیریت HSE پیمانکار شامل:
  - جلسه شروع با پیمانکار منتخب
  - استقرار نیرو ها و تجهیز کارگاه
  - اجرای کار
  - برچیدن کارگاه
  - مرحله پایانی

مراحل قرارداد و فعالیت های اصلی هر مرحله به طور خلاصه در شکل ۱ نشان داده شده است.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 سازمان مدیریت پسماند	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۸ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

شکل ۱: نمودار مدیریت HSE پیمانکاران

۶-۱-۱- پیش ارزیابی HSE پیمانکار

پیش ارزیابی پیمانکاران با توجه به دستورالعمل انتخاب و ارزیابی پیمانکاران به شماره: HSEQ-WI-045 / 00 صورت می‌گیرد. در این مرحله پیمانکار سوابق عملکرد HSE خود را به اطلاع سازمان می‌رساند و توسط واحد HSE سازمان و براساس امتیازدهی HSE پیمانکاران (مطابق با دستورالعمل انتخاب و ارزیابی پیمانکاران) مورد ارزیابی، رتبه‌بندی و انتخاب قرار می‌گیرد. پیمانکارانی که حد نصاب نمره را کسب کرده‌اند مشخص و اسامی آنها طی لیستی به واحد امور قراردادهای اعلام می‌گردد.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 سازمان مدیریت پسماند	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۹ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

۶-۱-۲- ارزیابی HSE پیمانکار

▪ دعوت به مناقصه

فعالیت‌های واحد HSE در این مرحله شامل تعیین مفاد HSE در هر قرارداد و جداسازی پیمانکاران واجد شرایط به وسیله‌ی بررسی سوابق و گزارشات، پرسشنامه بازدید، مصاحبه و ممیزی می‌باشد.

در این مرحله تمامی موارد مرتبط با HSE پیمانکار و سازمان را در محدوده قرارداد، با یکدیگر قیاس نموده و نتایج ارزیابی HSE بر اساس دستورالعمل انتخاب و ارزیابی پیمانکاران به شماره: HSEQ-WI-045/00 در اسناد HSE مناقصه ثبت و نگهداری می‌گردد. واحد HSE صلاحیت اولیه‌ی پیمانکار را اعلام و لیست شرکت‌کنندگان را تعیین می‌نماید و آن را در جلسات رفع ابهام که با حضور پیمانکار، مسئول امور قراردادها و واحد HSE برگزار می‌گردد، مورد بازنگری قرار می‌دهد. مسئولیت اطمینان از این‌که اسناد مناقصه، الزامات HSE قرارداد را به طور جامع پوشش می‌دهد بر عهده مدیر HSE و با مشاوره‌ی واحد HSE می‌باشد.

▪ دوران مناقصه

در مرحله مناقصه، معیارهای ارزشیابی پیمانکاران در سه گروه مالی، فنی و HSE مشخص می‌گردد. تعیین میزان وزن HSE در قراردادها، توسط واحد امور قراردادها، با مشاوره‌ی واحد HSE با توجه به دستورالعمل انتخاب و ارزیابی پیمانکاران به شماره: HSEQ-WI-045/00 تعیین می‌گردد. هماهنگی جهت بازدید از کارگاه‌ها یا سایر قسمت‌های سازمان توسط پیمانکار (در صورت لزوم) و یا برنامه‌ریزی جهت بازدید از محل کار پیمانکار برای اطمینان از دارا بودن منابع و ساختار مدیریتی لازم برای برآورده‌سازی استانداردهای HSE سازمان، در این مرحله می‌تواند صورت پذیرد. در اسناد مناقصه باید ساز و کار تخصیص هزینه‌ی پیاده‌سازی الزامات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ در نظر گرفته شود.

▪ ارزشیابی، پیشنهاد مناقصه و انتخاب پیمانکار

در پایان این مرحله جلسه‌ای با حضور پیمانکار، مسئول امور قراردادهای سازمان، نماینده HSE مدیریت و مدیر HSE سازمان و نماینده دستگاه نظارت (معاونت مربوطه)، برگزار و براساس نتایج ارزشیابی پیمانکار در دوران مناقصه؛ انتخاب نهایی پیمانکار صورت می‌گیرد. پس از انتخاب نهایی پیمانکار، باید از تیم مناقصه، تأییدیه مناسب اخذ گردد.

۶-۱-۳- مدیریت HSE پیمانکار

نظارت بر عملکرد HSE پیمانکاران مطابق با دستورالعمل نظارت بر عملکرد پیمانکاران به شماره: HSEQ-WI-040/00 در مراحل تجهیز کارگاه، اجرا، برچیدن کارگاه و مرحله پایانی صورت می‌گیرد.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 <p>سازمان مدیریت پسماند</p>	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۱۰ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

▪ جلسه شروع با پیمانکار منتخب

برای یک پیمانکار جدید، در ابتدا جلسه‌ای با حضور نماینده مدیریت، مدیرعامل شرکت پیمانکار، نماینده واحد HSE سازمان و نماینده‌ای از واحد امور قراردادها برگزار می‌گردد که مسئولیت این جلسه به عهده مدیر HSE می‌باشد. با برگزاری این جلسات می‌توان اطمینان حاصل کرد که نیروهای پیمانکار و سرپرستان آن‌ها از خطرات محیط کاری و عملیات خود و نیز قوانین و مقررات، هشدارها، ارتباطات اضطراری و روش‌های اجرایی مرتبط با HSE آگاهی دارند. سایر عناوینی که در این جلسات مطرح می‌گردند شامل موارد ذیل می‌باشد:

- تأیید طرح HSE برای اجرائی شدن
- تأیید صلاحیت کارکنان پیمانکار از نظر HSE
- تأیید اهداف عملکردی HSE
- توزیع و تشریح خط مشی سازمان
- تأیید این که طرح‌های آموزش و استقرار HSE مناسب هستند
- توجه پیمانکاران فرعی در خصوص الزامات HSE

نماینده پیمانکار وظیفه‌ی اجرای الزامات و تهیه و پیاده‌سازی طرح HSE در فاز پیش از اجرا و گرفتن پروانه رسمی برای هر گونه انحراف از شروط و مقررات قرارداد را دارد.

واحد HSE باید از تعهد پیمانکار نسبت به الزامات مرتبط با بهداشت، ایمنی و محیط زیست (میزان آگاهی نیروهای پیمانکار و سرپرستان آن‌ها از خطرات محیط کار، تأمین تجهیزات HSE، شناسایی و ارزیابی ریسک، خدمات و فوریت‌های پزشکی، واکنش در شرایط اضطراری، حفاظت از محیط زیست، برنامه ارتقاء آگاهی پرسنل از موارد مرتبط با HSE و ...) اطمینان حاصل نماید.

▪ استقرار نیروها و تجهیز کارگاه

فعالیت‌های اصلی این فاز که مطابق با دستورالعمل نظارت بر عملکرد پیمانکاران به شماره: HSEQ-WI-040/00 انجام می‌گیرد به شرح زیر می‌باشند:

واحد HSE باید عملیات نظارت، پایش، بازرسی و ممیزی فعالیت‌های پیش از اجرای پیمانکار را همزمان با شروع فعالیت پیمانکار آغاز کند تا اطمینان حاصل نماید که طرح HSE پیمانکار اجرا می‌گردد، همچنین هر معاونت به عنوان دستگاه نظارت پیمانکار زیر مجموعه‌ی خود موظف است فعالیت‌های پیمانکار را در این مرحله کنترل نموده و از اجرای الزامات و مقررات توسط پیمانکار اطمینان حاصل نماید. برگزاری جلسات پیشرفت کار با حضور نماینده واحد HSE، نماینده دستگاه نظارت و نماینده پیمانکار برای بازنگری صورت می‌گیرد. مسئولیت نظارت بر عملکرد پرسنل پیمانکار در موضوعات HSE، بر عهده پیمانکار است.

در مرحله تجهیز کارگاه، می‌بایست از تعهد پیمانکار نسبت به الزامات مرتبط با بهداشت، ایمنی و محیط زیست اطمینان حاصل گردد.

در صورتی که طرف قرارداد از وسائل و تجهیزات خود در سازمان استفاده می‌نماید (داربست، نردبان، ابزارهای برقی، ماشین‌آلات و ...) باید با استانداردهای سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران و الزامات سامانه شهر سالم مطابقت داشته باشد. ضمناً طرف قرارداد

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ		شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۱۱ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

موظف است لیست تجهیزات و وسائل کار خود را جهت بازرسی ایمنی قبل از استفاده جهت صدور مجوز به دستگاه نظارت و واحد HSE ارسال نماید.

ماشین آلات و وسائل نقلیه

- وسائل نقلیه و ماشین آلات موتوری، سبک، سنگین و صنعتی اعم از کامیون، سواری، جرثقیل، بیل مکانیکی، کمپرسور و ... باید با آرم شرکت طرف قرارداد در دو طرف بدنه وسائل نقلیه به طور خوانا مشخص باشد.
- این گونه وسایط نقلیه باید الزاماً دارای برگ معاینه فنی معتبر و تاییدیه (گواهی) سلامت شامل گواهی صحت عملکرد اجزا باشند. (برای مثال سیم بکسل جرثقیل‌ها می‌بایست دارای تاییدیه کشش زیر بار باشند)
- کلیه رانندگان می‌بایست دارای گواهینامه رانندگی معتبر مربوط به همان وسیله نقلیه بوده و ترجیحاً ۳ سال از تاریخ صدور گواهینامه آنان گذشته باشد.

استفاده از امکانات کارفرما

- طرف قرارداد حق استفاده از امکانات و وسائل کارفرما را ندارد. مگر آن که به صراحت در متن پیمان ذکر شده باشد. استفاده از آب، برق، تلفن و گاز نیز شامل این مقررات می‌باشد.
- استفاده از اجاق یا چراغ نفتی و همچنین روشن کردن آتش برای گرمایش، روشنایی، پخت غذا و تهیه چای با اخذ مجوز بلامانع است.
- استفاده از کپسول‌های گاز مایع مانند (بوتان، پرسی و غیره) جهت برشکاری ممنوع و باید از کپسول گاز استیلن استفاده شود.
- در صورتی که طرف قرارداد جهت روشنایی کارگاه خود از برق شهری و یا مولد برق استفاده می‌کند باید از وسائل برقی استاندارد یا رله‌های حفاظتی، کابل‌های آرم‌دار و جعبه تقسیم مناسب استفاده نماید. استفاده از شبکه برق عمومی شهر (تیرها و کابل‌ها و ...) ممنوع است.

محل استراحت کارکنان

طرف قرارداد موظف است در هنگام تجهیز کارگاه خود، محلی را جهت استراحت و رخت کن کارکنان خود (با توجه به الزامات و استانداردهای ارایه شده از سوی سازمان) آماده نماید. در این خصوص توصیه می‌شود از کانکس‌های مناسب استفاده نمایند.

■ اجرای کار

الف- طرف قرارداد موظف است جهت پیگیری و نظارت بر ایمنی کار و بهداشت کارکنان خود و حفاظت از محیط زیست یک یا چند نفر از کارکنان واجد شرایط خود را به صورت مکتوب به عنوان مسئول HSE معرفی نماید.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ		شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۱۲ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

در صورتی که برای تعیین تعداد و تخصص نیروهای کار HSE شرایط خاصی در قرارداد پیمانکار قید نشده باشد برای رفع ابهام در این خصوص، لازم است کمیته ای متشکل از قائم مقام سازمان (رئیس کمیته، معاون/ نماینده حوزه مالی و اداری، نماینده معاونت مربوطه، مدیر HSE سازمان؛ تشکیل شده و در این خصوص تصمیم گیری نمایند.

پیمانکار می‌بایست برای مسئول HSE دوره‌های اولیه و عمومی مرتبط را برگزار نموده و گواهینامه اخذ شده را به تائید واحد HSE سازمان برساند. همچنین پیمانکار می‌بایست مسئول HSE خود را یک هفته قبل از شروع کار جهت آشنایی با قوانین و مقررات بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی سازمان به واحد HSE معرفی کرده و نسبت به تکمیل تعهدنامه مسئول HSE طرف‌های قرارداد اقدام نماید. اهم وظایف مسئول HSE پیمانکاران به شرح ذیل می‌باشد:

۱. حضور دائم در محل کار و هماهنگی جهت تشکیل کمیته تخصصی HSE حداقل ماهی یکبار (برای شرکت‌هایی با تعداد نفرات بالای ۲۵ نفر) و ارائه گزارش نتایج جلسه به کارفرما
۲. نظارت بر تجهیز کارگاه و رفع نواقص ایمنی محل کار قبل از شروع کار
۳. درخواست خرید و تحویل البسه و تجهیزات ایمنی متناسب با کار به کارکنان و نظارت بر استفاده صحیح از آن‌ها (مطابق با دستورالعمل استفاده از تجهیزات حفاظت فردی)
۴. نیازسنجی آموزشی، برنامه ریزی و اجرای آن
۵. تکمیل فرم گزارش‌دهی و تجزیه و تحلیل رویداد به شماره: HSE-FO-030/00 برای کارکنان حادثه دیده.
۶. تهیه گزارش آمار ماهیانه از کارکنان خود، ثبت گزارش حوادث و ارسال آن به دستگاه نظارت و رونوشت آن به واحد HSE جهت اطلاع و اقدام مقتضی.
۷. پیگیری مسائل ایمنی و بهداشت حرفه ای کارکنان، واکسیناسیون و اخذ کارت بهداشت و ارائه سوابق آن به کارفرما.
۸. برنامه ریزی جهت انجام معاینات بدو استخدام و دوره ای، انجام هماهنگی های لازمه با شرکتهای مجاز طب کار جهت انجام معاینات، نظارت بر روند انجام معاینات توسط شرکت طب کار، ارائه و تشریح نتایج به کارکنان و انجام پیگیری های لازم.
۹. نظارت بر اخذ مجوزهای کار مورد نیاز مطابق دستورالعمل های ابلاغ شده
۱۰. ایمن سازی محیط کار مطابق با الزامات، گزارش دهی کتبی موارد نایمن به پیمانکار (کارفرما) و واحد HSE

ب- جلسات منظم HSE می‌بایست حداقل به صورت هفتگی توسط پیمانکار برگزار گردد. نماینده واحد HSE سازمان باید از انطباق عملکرد پیمانکار با الزامات تعیین شده در طرح HSE پیمانکار اطمینان حاصل نماید، که شامل تعهد مدیریت ارشد، اجرای اهداف HSE تعریف شده در طرح HSE پیمانکار، بررسی منظم، پایش کیفیت عملکرد پیمانکار و بازنگری می‌باشد.

در طول اجرای کار، واحد HSE سازمان، باید تضمین صلاحیت پیمانکار و برنامه آموزشی وی را پایش و بازرسی نماید. مسئولیت ارزیابی ادواری بر عهده نماینده HSE پیمانکار می‌باشد و می‌تواند مطابق نمونه چک‌لیست ارزیابی ادواری HSE پیمانکاران به شماره: HSE-FO-150/00: انجام گیرد. نتایج یافته‌های مربوط به بازرسی، ممیزی و همچنین گزارشات پیگیری آن‌ها، باید به دفتر مدیریت پیمانکار و واحد HSE سازمان ارائه شود.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 سازمان مدیریت پسماند	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۱۳ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

ج- هرگونه تغییر در شرایط کاری و اعمال تدابیر جدید که مسائل مرتبط با HSE را تحت تاثیر قرار دهد، باید مطابق با روش اجرایی مدیریت تغییر به شماره: HSEQ-PR-004/00 انجام گرفته و به تایید مدیر واحد HSE برسد.

د- صدور پروانه کار بایستی مطابق با روش اجرایی مجوز انجام کار به شماره: HSEQ-PR-022/00 صورت پذیرد .

آموزش و آگاهی کارکنان پیمانکار

طرف قرارداد موظف است قبل از شروع کار، کلیه کارکنان خود را با نظارت واحد HSE، تحت آموزش توجیهی بهداشت، ایمنی و زیست محیطی قرار دهد و در صورت عدم توانایی، آنها را به واحد HSE معرفی نماید تا اقدامات بعدی انجام پذیرد. واحد HSE در صورت نیاز برنامه کلاس‌های آموزشی را تنظیم و آموزش‌های لازم را به کارکنان طرف قرارداد ارائه خواهد نمود. چنانچه افراد طرف قرارداد در آموزش‌های ایمنی برگزار شده شرکت نمایند اجازه انجام کار برای آنها صادر نخواهد شد.

واحد HSE کارگاه پیمانکار

- طرف قرارداد موظف است همکاری های لازم را نسبت به شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک ها و جنبه‌های زیست محیطی نموده و با توجه به اقدامات کنترلی و توصیه‌های مربوطه، تجهیزات لازم را تأمین و در اختیار پرسنل خود قرار دهد.
- طرف قرارداد موظف است متناسب با نوع فعالیت خود نسبت به تجهیز و ایمن‌سازی فعالیت‌های خود مطابق با دستورالعمل‌های ابلاغی واحد HSE اقدام و پیش‌بینی لازم را به عمل آورد.
- در صورتی که برای انجام پروژه‌ها، طرف قرارداد مجبور باشد فعالیت‌هایی که در بخش مجوز انجام کار به آن اشاره می‌شود را انجام دهد می‌بایست مجوز لازم (پرمیت) را دریافت نماید.

کارت شناسایی کارکنان پیمانکار

طرف قرارداد موظف است برای کلیه کارکنان خود کارت شناسایی معتبر صادر نماید. کلیه کارکنان پیمانکار باید در تمام ساعاتی که در محل کار حضور دارند کارت شناسایی خود را روی سینه نصب نمایند. در خصوص نیروهای خدماتی و متصدیان سرویس بهداشتی دارا بودن کارت بهداشت معتبر الزامی است.

البسه ایمنی کارکنان پیمانکار

طرف قرارداد موظف است مطابق ماتریس لوازم حفاظت فردی پیوست، وسائل ایمنی استحضاطی از قبیل گوشی ایمنی، کفش، کلاه، دستکش، عینک، لباس کار و هر نوع وسائل ایمنی و حفاظتی مشخص متناسب با کار را تهیه به کارکنان خود تحویل داده و برحسن استفاده از آنها نظارت نماید. لازم به ذکر است البسه گرم برای کار در مناطق آزاد، بدون سقف و فاقد گرمایش جزو البسه ایمنی محسوب می‌گردد. مانند: اورکت و لباس گرم.

طرف قرارداد موظف است از ورود کارکنانی که لوازم حفاظت فردی دریافت شده را با خود همراه ندارند؛ به محل کار جلوگیری نماید. کارکنان پیمانکار باید از لباس متحدالشکل که نام و آرم شرکت پیمانکاری به طور خوانا روی لباس کار درج شده استفاده نمایند.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 سازمان مدیریت پسماند	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۱۴ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

اقدامات احتیاطی برای پیشگیری از خسارات

در تمام مدتی که طرف قرارداد انجام وظیفه می‌نماید، موظف است بدون این که هزینه اضافی مطالبه کند تمام اقدامات احتیاطی لازم را به عمل آورد تا از وارد شدن خسارت به تجهیزات و اموال شهری و متوقف شدن کار جلوگیری نماید. بدیهی است هرگونه خسارتی در این رابطه به کارفرما وارد شود طرف قرارداد ملزم به جبران آن خواهد بود.

تعطیل موقت کارگاه

در صورتی که کارکنان طرف قرارداد شرایط محیط کار و کارگاه را نایمن نمایند و یا از وسائل ایمنی مورد نیاز استفاده نکنند، دستگاه نظارت و واحد متولی HSE به صلاح دید از طرف سازمان می‌تواند فوراً کار را تعطیل نموده و هرگونه خساراتی که در این رابطه به سازمان وارد آید به عهده طرف قرارداد می‌باشد. شروع مجدد کار مشروط به رفع شرایط نایمن محل کار و خسارات به وجود آمده به هزینه خود و تأیید کارفرما می‌باشد.

عادی سازی محل کار مورد پیمان

طرف قرارداد موظف است تمام وسائل و تجهیزات سازمان از قبیل دستگاه‌ها، جاده‌ها، دیوارها، پل‌ها و سرویس‌های عمومی را که در رابطه با انجام فعالیت مربوط به پیمان موقتاً جابجا، تخریب و یا تغییراتی در آنها ایجاد کرده است به حالت اولیه خود برگرداند.

ضایعات صنعتی و نخاله‌های ساختمانی

طرف قرارداد موظف است کلیه ضایعات و نخاله‌های صنعتی و ساختمانی حاصل از انجام پروژه و پیمان خود را با رعایت مسائل ایمنی به مکان‌های تعیین شده توسط کارفرما انتقال دهد. همچنین چنانچه برای انجام پروژه، کارگاه و ساختمان‌های موقتی را ایجاد نموده است؛ پس از پایان کار، در صورت تأیید کارفرما ملزم به تخریب و انتقال ضایعات آن می‌باشد.

خسارات ناشی از عدم رعایت مقررات ایمنی و بهداشتی

طرف قرارداد موظف است با توجه به فعالیت‌های مربوطه و تخصص‌های مورد نیاز، افراد واجد صلاحیت را به کار گمارد و در صورت لزوم سوابق آموزشی آنها را ارائه نماید. همچنین طرف قرارداد، مسئولیت سرپرستی و اجرای کامل مقررات ایمنی توسط کارکنان خود را به عهده داشته و چنانچه هر یک از کارکنان طرف قرارداد در اثر عدم رعایت مقررات ایمنی، به کارکنان، اموال و تأسیسات سازمان و یا شخص ثالث خساراتی وارد نماید؛ جبران خسارت وارده به عهده خود او خواهد بود.

استفاده از اتباع بیگانه و اطفال

طرف قرارداد مجاز به استفاده از اتباع بیگانه فاقد مجوز کار و اطفال نمی‌باشد. در صورت مشاهده، کارفرما خود را مختار به فسخ قرارداد می‌داند.

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 سازمان مدیریت پسماند	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۱۵ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

▪ برچیدن کارگاه

طرح HSE پیمانکار به عنوان وسیله‌ای برای پایش فعالیت‌های HSE وی می‌باشد. واحد HSE باید پایش عملکرد پیمانکار را در مقایسه با طرح HSE وی، تا پایان فعالیت پیمانکار ادامه دهد. در مرحله برچیدن کارگاه مطابق با HSE-PLAN پیمانکاران، دو محدوده عملیات جمع‌آوری و برچیدن کارگاه انجام می‌گیرد.

▪ مرحله پایانی

پس از پایان پروژه و اتمام قرارداد، جهت تسویه حساب نهائی، طرف قرارداد موظف به اخذ رضایت‌نامه از دستگاه نظارت و مسئول HSE کارفرما می‌باشد. بدیهی است این رضایت‌نامه هنگامی صادر خواهد شد که کلیه ضایعات و نخاله‌ها منتقل و پرونده ناتمام در رابطه با حوادث برای کارکنان پیمانکار وجود نداشته باشد. در غیر این صورت تسویه حساب و آزاد شدن سپرده‌ها و تضامین طرف قرارداد منوط به انتقال ضایعات، اخذ تسویه حساب و رضایت‌نامه از کارگران مصدوم می‌باشد. به هرحال طرف قرارداد ملزم به معالجه کامل و پرداخت دیه و از کارافتادگی به کارکنان حادثه دیده خود می‌باشد.

در آخر گزارش پایانی بر طبق مستندات جمع‌آوری شده در طول مدت قرارداد، تهیه می‌گردد. همچنین باید ثبت رسمی عملکرد HSE هر پیمانکار در قالب گزارش مذکور، به صورت مستند نگهداری شده و نسخه‌ای از آن به پیمانکار ارائه شود. تجزیه و تحلیل و خلاصه وضعیت در نتیجه‌گیری نهایی، باید در برگیرنده‌ی موارد ذیل باشد:

- ارزیابی اثربخشی طرح HSE پیمانکار

- مشخص کردن موارد مثبت موفق که باید در آینده مورد استفاده قرار گیرند.

- تجزیه و تحلیل مختصر از عملکرد HSE پیمانکار و سازمان، (به منظور استفاده در ارزیابی مناقصات آتی)

۷- مدارک و مستندات مرتبط

مدت نگهداری	محل نگهداری	شماره مدرک	نوع مدرک
۲ سال	واحد HSE	HSEQ -WI-045/00	دستورالعمل انتخاب و ارزیابی پیمانکاران
۲ سال	واحد HSE	HSEQ-WI- 040/00	دستورالعمل نظارت بر عملکرد پیمانکاران
۲ سال	واحد HSE	HSEQ-WI-046/00	دستورالعمل تدوین HSE-PLAN
۲ سال	واحد HSE	HSEQ-WI-010/00	دستورالعمل استفاده از تجهیزات حفاظت فردی
۲ سال	واحد HSE	HSEQ-PR-004/00	روش اجرایی مدیریت تغییر
۲ سال	واحد HSE	HSEQ-PR-022/00	روش اجرایی مجوز انجام کار

مستندات نظام مدیریت یکپارچه HSEQ	 سازمان مدیریت پسماند	شماره: HSEQ-PR-028/00	
روش اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران		صفحه ۱۶ از ۱۶	تاریخ آخرین ویرایش: *

۸- پیوست

مدت نگهداری	محل نگهداری	شماره مدرک	نوع مدرک
۲ سال	واحد HSE	HSEQ-FO-063/00	فرم پروانه کار
۲ سال	واحد HSE	HSEQ-FO-150/00	چک لیست ارزیابی ادواری HSE پیمانکاران
۲ سال	واحد HSE	HSEQ-FO-079/00	ماتریس تهیه و توزیع لوازم حفاظت فردی